

Cochrane Library

1

دکتر فتانه وهابی

مرداد ۱۴۰۵

Cochrane چیست؟

➤ Cochrane یک شبکه بین‌المللی مستقل و غیرانتفاعی برای تولید و انتشار شواهد سلامت است.

➤ تمرکز اصلی:

- Systematic Reviews
- Evidence synthesis
- Randomized trials
- Evidence for healthcare decisions

Cochrane Library چیست؟

اجزای مهم:

- Cochrane Database of Systematic Reviews — CDSR
- Cochrane Central Register of Controlled Trials — CENTRAL
- Cochrane Clinical Answers
- Editorials
- Special Collections
- و سایر محتوای مرتبط Protocols

- ساختار Cochrane Library
- تفاوت پایگاه‌های موجود
- تبدیل سؤال بالینی به PICO
- جستجوی ساده و پیشرفته
- استفاده همزمان از MeSH و Keywords
- Search Manager
- Cochrane Review
- متاآنالیز

چرا Cochrane مهم است؟

➤ Evidence → Knowledge → Decision

- تولید شواهد سنتز شده
- تمرکز بر مرورهای نظام مند
- استانداردهای روش شناختی
- تمرکز ویژه بر تصمیم گیری سلامت
- دسترسی به شواهد کارآزمایی ها از طریق CENTRAL

CDSR چیست؟

- **Cochrane Database of Systematic Reviews**

➤ شامل:

- **Cochrane Reviews**
- **Protocols**
- **Updated Reviews**
- **Reviews of interventions**
- **Reviews of diagnostic tests**
- **Reviews in multiple health domains**

CENTRAL چیست؟

➤ Cochrane Central Register of Controlled Trials

➤ تمرکز:

➤ شناسایی گزارش‌های کارآزمایی‌های بالینی

➤ کاربرد ویژه:

➤ Systematic Review

➤ Meta-analysis

➤ Evidence synthesis

➤ Trial identification

➤ CENTRAL به صورت دوره‌ای به روزرسانی می‌شود؛ Cochrane در سال ۲۰۲۶

به روزرسانی‌های جدید آن را اعلام کرده است.

CDSR VS CENTRAL

CDSR	CENTRAL	ویژگی
Systematic Review	Clinical Trials	نوع محتوا
یافتن مطالعات	سنتز شواهد	هدف
RCT یافتن	پاسخ به سؤال	کاربرد
Review	Trial records	خروجی

Cochrane Clinical Answers

➤ Clinical Answers برای پاسخ سریع‌تر به سؤال بالینی طراحی شده‌اند.

➤ ساختار معمول:

- سؤال بالینی
- Population
- Intervention
- Comparison
- Outcomes
- نتیجه شواهد

چه زمانی Cochrane را جستجو کنیم؟

➤ مثال‌ها:

- آیا ورزش فشار خون را کاهش می‌دهد؟
- آیا آموزش بیمار دیابت را بهبود می‌دهد؟
- آیا یک مداخله آموزشی مؤثر است؟
- آیا دارویی نسبت به داروی دیگر بهتر است؟
- آیا غربالگری پیامدهای بالینی را بهبود می‌دهد؟

از سؤال بالینی تا جستجو

➤ سؤال پژوهشی باید:

➤ مشخص

➤ قابل جستجو

➤ قابل اندازه‌گیری

➤ مبتنی بر شواهد

➤ دارای Population و Intervention مشخص

مدل PICO

- P — Population
- I — Intervention
- C — Comparison
- O — Outcome

➤ بیمار/جامعه هدف

➤ مداخله

➤ مقایسه

➤ پیامد

➤ آیا آموزش خودمدیریتی باعث بهبود کنترل دیابت نوع ۲ می شود؟

- | P | Type 2 diabetes |
- | I | Self-management education |
- | C | Usual care |
- | O | HbA1c

تبدیل Search Concept به PICO

- مثلاً:
- Diabetes
- AND
- Education
- AND
- Hb

MeSH چیست؟

➤ واژگان کنترل شده پزشکی هستند.

➤ مزیت:

➤ کنترل مترادفها

➤ ساختار سلسله مراتبی

➤ افزایش Recall

➤ کمک به جستجوی نظام مند

Keyword vC MeSH

مثلاً مفهوم:

- Diabetes
- Keyword:
 - diabetes OR diabetic
- MeSH:
 - Diabetes Mellitus
- MeSH + Free Text

استراتژی حرفه‌ای:

چرا فقط Keyword کافی نیست؟

➤ اگر فقط بنویسیم:

diabetes ➤

➤ ممکن است رکوردهایی را از دست بدهیم که:

➤ واژه متفاوت دارند

➤ اصطلاح قدیمی دارند

➤ در عنوان/چکیده متفاوت بیان شده‌اند.

چرا فقط MeSH کافی نیست؟

➤ زیرا:

- همه رکوردها به یک شکل نمایه‌سازی نشده‌اند.
- اصطلاحات جدید ممکن است در MeSH با تأخیر ظاهر شوند.
- نام‌های تجاری و اصطلاحات جدید ممکن است در متن باشند.

➤ پس:

➤ MeSH + Text Words

Advanced Search

➤ جستجوی پیشرفته امکان استفاده از:

- چند مفهوم
- Boolean operators
- Field searching
- MeSH
- Filters
- Search Lines ترکیب

Boolean Operators

سه عملگر اصلی:

AND

برای تقاطع مفاهیم

OR

برای مترادف‌ها

NOT

برای حذف مفهوم

مثال:

diabetes AND education

AND

- diabetes AND education
- یعنی رکورد باید هر دو مفهوم را داشته باشد.
- نتیجه:
- Recall ↓
- Precision ↑

OR

➤ diabetes OR diabetic OR "type 2 diabetes"

➤ کاربرد:

➤ Synonyms

➤ Acronyms

➤ Spelling variations

➤ Related terms

➤ OR → افزایش Recall

NOT

➤ مثال:

➤ diabetes NOT gestational

استفاده بیش از حد از NOT می‌تواند مطالعات مرتبط را حذف کند.

Parentheses

➤ مثال:

➤ (diabetes OR diabetic) AND (education OR training)

➤ پرانتز برای کنترل ترتیب اجرای Boolean ضروری است.

Phrase Searching

➤ برای جستجوی عبارت دقیق:

- "type 2 diabetes"
- "self management"

➤ کاربرد:

➤ اصطلاحات چندکلمه‌ای

➤ نام بیماری‌ها

➤ اصطلاحات تخصصی

Truncation

- education
- educational
- educating

➤ برای یافتن شکل‌های مختلف یک کلمه:

educat ➤

➤ می‌تواند مواردی مانند:

➤ را پوشش دهد.

Field Searching

➤ به جای جستجو در کل رکورد می‌توان از فیلدهای مشخص استفاده کرد.

➤ مثلاً:

- Title
- Abstract
- Keyword
- MeSH

➤ این کار Precision را افزایش می‌دهد.

Search Manager

➤ برای ساخت جستجوهای پیچیده و چندخطی طراحی شده است.

➤ ویژگی‌های مهم:

- Search lines
- Boolean operators
- Field labels
- Wildcards
- ترکیب خطوط
- مشاهده تعداد نتایج هر خط

ساخت Search Strategy

- مثلاً:
- ۱ #
- diabetes
- #2
- diabetic
- #4
- education

#3 ➤

#1 OR #2 ➤

#5 ➤

#3 AND #4 ➤

➤ این ساختار برای آموزش جستجوی نظام‌مند بسیار مهم است.

جستجوی واقعی

- Education for Type 2 Diabetes
- Concept 1:
 - diabetes OR diabetic
- Concept 2:
 - education OR training OR "self management"
- ترکیب:
- ۱#AND #2

Exercise and Hypertension

- Concept 1:
- hypertension OR "high blood pressure"
- Concept 2:
- exercise OR "physical activity"

Patient Education in Chronic Disease

- Population:
- chronic disease OR chronic illness
- Intervention:
- patient education OR health education

جستجوی بسیار حساس

➤ هدف:

➤ Maximum Recall

➤ ویژگی:

➤ Synonyms زیاد

➤ MeSH

➤ Free text

➤ Wildcards

➤ Related concepts

➤ مناسب برای:

➤ Systematic Review

جستجوی بسیار اختصاصی

هدف:

High Precision

استفاده از:

Phrase

Field

Filters

Specific terminology

مناسب برای:

پاسخ سریع بالینی

سؤالات محدود

Recall و Precision

Recall ➤

➤ چه مقدار از مطالعات مرتبط را پیدا کرده‌ایم؟

Precision ➤

➤ چه مقدار از نتایج بازیابی شده واقعاً مرتبط هستند؟

➤ هدف Search Strategy حرفه‌ای:

➤ تعادل بین Precision و Recall

Search Strategy خوب چه ویژگی دارد؟

➤ باید:

- قابل تکرار باشد.
- حساسیت مناسب داشته باشد.
- اصطلاحات مترادف را پوشش دهد.
- محدودیت‌های آن مستند شود.

خواندن Cochrane Review

- Anatomy of a Cochrane Review

- قسمت‌های مهم:

- 1. Abstract
- 2. Background
- 3. Objectives
- 4. Methods
- 5. Results
- 6. Discussion
- 7. Authors' conclusions
- 8. References
- 9. Search strategy
- 10. Included studies

Cochrane Review در PICO

➤ به دنبال:

➤ Population

➤ Intervention

➤ Comparison

➤ Outcomes

➤ باشید.

➤ بسیاری از Review ها PICO را به شکل ساختاریافته نمایش می دهند.

Risk of Bias

- Randomization
- Allocation
- Blinding
- Missing outcome data
- Selective reporting

➤ یکی از مهمترین قسمت‌ها:

Risk of Bias ➤

➤ محورها ممکن است شامل:

➤ باشد.

GRADE

➤ در ارزیابی شواهد باید به:

➤ Certainty of Evidence

➤ توجه کنیم.

➤ سطوح معمول:

➤ High

➤ Moderate

➤ Low

➤ Very Low

سطح پیشرفته و کاربرد پژوهشی

41

از Cochrane Review تا پژوهش جدید

مسیر پیشنهادی:

- Clinical Question
- ↓
- PICO
- ↓
- Cochrane Search
- ↓
- Existing Review
- ↓
- Evidence Gap
- ↓
- New Research Question
- ↓
- Systematic Review / Primary Study

آیا آموزش خودمدیریتی در بیماران مبتلا به دیابت نوع ۲ باعث کاهش HbA1c می شود؟

42

➤ فراگیر باید:

- ۱. PICO بسازد
- ۲. Synonyms استخراج کند
- ۳. MeSH پیدا کند
- ۴. Search Strategy طراحی کند
- ۵. آن را در Search Manager اجرا کند
- ۶. Cochrane Reviews را پیدا کند
- ۷. یک Review را انتخاب کند
- ۸. یک Evidence Gap استخراج کند

با تشکر از توجه شما

favahabiii@gmail.com

منتظر نظرات، پیشنهادات و انتقادات ارزشمند شما هستیم!